

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Assertio negativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

denominationem extrinsecam bonitatis & malitiae moralis sumit ab actu interno voluntatis: sed iste mutatur secundum dicta; ergo etiam mutatur moralitas actus externi.

ARTICULUS V.

An idem numero actus possit simul esse bonus & malus moraliter?

SUMMARI A.

1. Status questionis.
2. Assertio negativa.
3. Finis amittit bonitatem ex malitia objecti.
4. Objectum amittit bonitatem ex malitia finis.
5. Mala circumstantia destruit bonitatem objecti.
6. Non est possibile preceptum prohibitivum actus supernaturalis non directi in finem charitatis.
7. Habitus misericordiae non augetur positive per elemosynas datus ex malo fine.
8. Intentio suscipiendi Sacramentum ex fine venialiter malo non est moraliter bona.
9. Potest impleri preceptum per actum externum tantum materialiter bonum.
10. Intentio bona vitatur per malam electionem per se conjunctam.
11. Et electio bona per malam intentionem.
12. Non vitatur bona intentio, si mala electio per accidens coniungitur.
13. Intentio boni finis diminuit malitiam pravae electionis.
14. Exorbitans affectio erga aliquem finem reddit intentionem vitiosam.

§. I.

Assertio negativa.

Non est dubium, actionem humanam, quae ab operante ordinatur in malum finem, aut mala circumstantia vitatur, esse simpliciter malam, quantumvis ipsius objectum sit bonum: ut enim D. Th. hic a. 4. ad 3. *Non est actio bona simpliciter, nisi omnes bonitates concurrant, quia quilibet singularis defectus causat malum: bonum autem causatur ex integra causa, ut Dionysius dicit 4. cap. de divin. nomin.* Controversia igitur solum est, an saltem secundum quid, actus ex fine malus possit esse bonus ex objecto; an vice versa malus ex objecto, bonus ex fine, aliave circumstantia? quemadmodum in naturalibus & artificialibus videmus, aliquid esse ex una & principali parte album, pulchrum, rectum, & secundum quid, sive ex aliqua parte nigrum, deformem, distortum.

Conclusio. Impossibile est, ut idem numero actus habeat oppositas species moralitatis unam simpliciter, alteram secundum quid: ut sit [2] bonus ex fine, & malus ex objecto; [3] vel malus ex fine, & bonus ex objecto; [4] vel bonus ex objecto, & malus ex circumstantia. Ita Jo. à S. Th. contra Cajetanum, Serram, & alios. Videtur esse doctrina clara S. D. hic q. 19. a. 7. ad 2. & 3. & in 2. dist. 38. q. 1. a. 4. ad 4. Ubi sic habet: *Cum aliquis vult dare elemosynam propter inanem gloriam, hic est unus actus voluntatis, & hic actus totus malus est, licet non ab omni eo, quod inest, malitiam habeat.*

2. l. Mez. g. Theol. Schol. Tom. II.

Ratio primae partis & universaliter ex praedictis est: quia specificativum bonitatis & malitiae moralis ita sibi contrariantur, ut ne quidem successive eundem numero actum voluntatis possint afficere; ergo non potest fieri ut unus idemque actus sit simul moraliter bonus & malus. Neque valet dicere, posse esse bonum secundum quid, quia non minus bonitas & malitia actus, quam veritas & falsitas consistunt in indivisibili; est enim bonitas commensuratio actus cum objecto non solitarie considerato, sed ut vestito omnibus debitis circumstantiis, quas dicitur regula rectae rationis. Unde si una harum deficiat, jam actus est difformis regulis rectae rationis, & consequenter tota bonitas evanescit: siquidem non amplius subsistit prudens & praeudicum dictamen ac iudicium honestatis, quod ad moralem bonitatem necessarium praerequiruntur.

Secundae partis ratio specialiter est: quando objectum actus est malum, finis vero bonus, tunc finis definit esse bonus; ergo nullam actui potest tribuere bonitatem. Antec. probatur: Finis ut sic est ratio volendi media: sed ratio volendi medium malum, est mala; ergo etiam finis operantis, ut movens ad electionem mali objecti, est malus.

Tertiae partis ratio est: Medium ordinatum ad finem malum, est malum: atqui licet actus terminetur ad objectum, quod esset ex se bonum, si tamen ordinat ad finem malum, jam illud appetit tanquam medium relatum in finem malum, & ut causam finis mali in executione: ergo appetit illud ut malum; ideo S. D. in 2. dist. 38. q. 1. a. 4. ait: *Cum aliquis vult elemosynam propter inanem gloriam, hic est unus actus voluntatis, & hic actus totus malus est, &c.*

Quarta partis ratio est: tunc actus non potest habere bonitatem ex objecto, quando bonitas objectiva destruitur: sed quoties actus fit malus & vitiosus ex mala circumstantia, toties bonitas objectiva destruitur: ergo. Min. probatur: quoties actus fit malus ex circumstantia, transit in rationem & conditionem objecti: sed non potest in objecti conditionem transire nisi illud informando & communicando suam malitiam; ergo quoties actus est malus ex circumstantia, toties objectum induit malitiam, ac proinde amittit objectivam bonitatem.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

Objectiones primò: Si DEUS homini praeceptum imponeret, ut nullum actum supernaturalē eliceret, qui dirigeretur in finem charitatis, tunc homo transgrediendo tale praeceptum eliceret actum simul bonum & malum moraliter; bonum, quia